

COPA COGECA: Ambicióznejšie a rozhodnejšie

Mobilizácia Copa a Cogeca vo forme európskeho protestu poľnohospodárov v Bruseli z 18. decembra 2025 vyvoláva inštitucionálne reakcie: výzvy, ktorým čelíme v praxi, si vyžadujú oveľa ambicióznejšie a rozhodnejšie opatrenia.

decembrový protest európskych poľnohospodárov v Bruseli s účasťou SPPK

Po mobilizácii 10 000 poľnohospodárov zo všetkých 27 členských štátov EÚ 18. decembra 2025 sa 7. januára v Bruseli ministri poľnohospodárstva EÚ stretli na mimoriadnom zasadnutí s komisármi Christophom Hansenom, Marošom Šefčovičom a Olivérom Várheylim, ako aj s predsedom Rady ministrom Fidiasom Panayiotouom. Cieľom stretnutia bolo riešiť naliehavé výzvy, ktoré nastolila poľnohospodárska komunita a ktoré dostali tento sektor do kritického bodu.

Copa a Cogeca oceňujú pohotovosť predsedníčky Európskej komisie Ursuly von Der Leyenovej a okamžité a konkrétne úsilie komisárov Ch. Hansena, M. Šefčoviča, O. Várhelyiho a ďalších ministrov, ktorí komunikujú s predstaviteľmi európskeho agrárneho sektora.

Predložené návrhy však nedokážu riešiť hĺbku a naliehavosť výziev, ktorým čelíme v praxi. Poľnohospodári a poľnohospodárske družstvá očakávali jasné signály zmien zodpovedajúce závažnosti krízy. Namiesto toho súčasne predložené návrhy riskujú, že základné štrukturálne problémy zostanú nevyriešené, čo ohrozuje okamžitú a dlhodobú konkurencieschopnosť, stabilitu a budúcnosť poľnohospodárstva EÚ, ako aj potravinovú bezpečnosť Európy.

Stanovisko COPA CEGOCA

Pokiaľ ide o Spoločnú poľnohospodársku politiku (SPP) po roku 2027, opatrenia, o ktorých sa na stretnutí s eurokomisármi diskutovalo, nezabezpečujú jednotnosť a štrukturálnu integritu potrebnú pre silnú politiku. Naopak, posilňujú a podporujú rozdiely medzi členskými štátmi, čím oslabujú jednotný trh a narúšajú hospodársku súťaž. Bolo prezentované druhé kolo zvýšenia finančnej flexibility pre členské štáty, ktoré nemení základné obavy poľnohospodárov a poľnohospodárskych družstiev v EÚ. SPP zostáva rozpustená v jednotnom fonde, čo ohrozuje príjmy poľnohospodárov a základné ciele politiky stanovené v zmluve.

Pokiaľ ide o spravodlivý obchod a reciprocitu, hoci sme pripravení prispieť k práci v oblasti reciprocity a k nevyhnutnému posilneniu kontrol na hraniciach, navrhované opatrenia len čiastočne obmedzujú riziká vyplývajúce z obchodných dohôd, ktoré ohrozujú európske štandardy výroby. Copa a Cogeca naďalej vyzývajú na odmietnutie dohody so zoskupením Mercosur. Dohoda je naďalej nedokonalá a vážnym spôsobom zníži konkurencieschopnosť poľnohospodárstva EÚ, čím ohrozí aj samotné základy jeho výrobného modelu. Poľnohospodári EÚ nemôžu podporovať dohody, ako je dohoda Mercosur alebo dohoda s Marokom, ktoré vykazujú veľmi odlišné štandardy výroby a ohrozujú spravodlivosť, konkurencieschopnosť a dlhodobú odolnosť európskeho poľnohospodárstva.

májový protest európskych poľnohospodárov v Bruseli s účasťou SPPK

V prípade hnojív už nárast cien až o 20 % v dôsledku nadobudnutia účinnosti mechanizmu úpravy uhlíkových hraníc (CBAM) vyvíja neudržateľný tlak na poľnohospodársky sektor. Ako opakovane uvádzajú poľnohospodári a poľnohospodárske družstvá v EÚ, zaradenie hnojív do CBAM je pre poľnohospodárstvo EÚ, ktoré zostáva štrukturálne závislé od dovozu, finančne neúnosné. Neodloženie CBAM pre hnojivá, ako to požaduje aj mnoho ministrov poľnohospodárstva, predstavuje pre tento sektor významnú ranu. Existuje záväzok konať; tento záväzok je potrebné premeniť na okamžité opatrenia s cieľom zabezpečiť dostupnosť a cenovú dostupnosť hnojív. Okrem toho, hoci zrušenie colných sadzieb MFN na dovoz určitých hnojív je pozitívnym krokom, je to stále vo veľkej miere nedostatočné, pretože sa nevzťahuje na hlavné hnojivá, ktoré poľnohospodári priamo používajú.

Pokiaľ ide o zjednodušenie a právnu istotu, pozitívnym signálom je otvorenie možnosti posúdiť kumulatívny vplyv environmentálnych právnych predpisov (rámcová smernica o vode, smernice o prírode a smernica o dusičnanoch), zvážiť proporcionalitu a konzultovať s poľnohospodármi v teréne, ako aj možnosť preskúmať prevenciu a finančné nástroje pre choroby zvierat. Zjednodušenie Omnibus však musí viesť k oveľa širším, konkrétnym a realizovateľným výsledkom, ktorých cieľom je lepšia regulácia a odblokovanie udržateľných investícií a povolení.

Copa a Cogeca opakujú: Európski poľnohospodári potrebujú jasné, dlhodobé rozhodnutia, nie polovičné opatrenia. Budúcnosť európskeho poľnohospodárstva a potravinová bezpečnosť 450 miliónov občanov závisia od silného, konkurencieschopného odvetvia. Inštitúcie musia pokračovať vo svojej práci a úloha spoluzákonodarcov je v ďalších krokoch kľúčová.

Poľnohospodárske spoločenstvo EÚ zostáva plne mobilizované a bude naďalej spolupracovať s inštitúciami EÚ s cieľom dosiahnuť výsledky potrebné na posilnenie konkurencieschopnosti a odolnosti odvetvia, ktoré má pre EÚ strategický význam.